

e-novičke

marec 2013

Dragi bralci, v tretji številki spletnega časopisa ACS opozarjamo na javno povabilo izobraževalnim organizacijam za sodelovanje v ekspertni zunanji evalvaciji, pospešene priprave na Teden vseživljenjskega učenja v maju, na nekatere roke za prijave v programu Vseživljenjsko učenje in še na veliko drugega. Vabim vas k branju, Nevenka Kocijančič, izvršna urednica e-Novičk

VSEBINA

In memoriam	2–3
Umrl je Ilija Mrmak	2
Umrl je Colin Titmus	2
Domače novičke	3–4
Javno povabilo izobraževalnim organizacijam za sodelovanje v ekspertni zunanji evalvaciji ...	3
Projekti ESS	4–5
Prvo spopolnjevanje strokovnih delavcev za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega ...	4
Program Razvoj učiteljeve poklicne poti – usposabljanje v drugem in tretjem modulu	4
Teden vseživljenjskega učenja 2013	5–7
Častno pokroviteljstvo UNESCO nad TVU 2013	5
Sestal se je Nacionalni odbor za Teden vseživljenjskega učenja	6
Sestala se je mreža koordinatorjev in izvajalcev TVU 2013	6
V TVU vpeljujemo Parado učenja – festival učenja na lokalni ravni	7
Mednarodno sodelovanje	8–9
Konferenca o financiranju izobraževanja odraslih v Bruslju	8
Prvo letošnje srečanje nacionalnih koordinatorjev za EPUO	9
Pomembne publikacije	9–11
Popular Education, Power and Democracy	9
Study visits catalogue 2013/14	10
Community learning in rural areas	11
Iz drugih virov	11–16
Mednarodno omrežje organizatorjev tečajev GINCO	11
Muzej v znakih	12
Izšla je februarska številka glasila VETAAlert	13
Starejši delavci, dragocena priložnost za podjetja	13
Portal VideoLectures.net je prejel nagrado WSIS +10 Global Champions	14
Izšla je posebna številka revije Adults learning	14
Četrta številka e-glasila Newsletter UIL Nexus v letu 2012	15
Teden Možganov 2013	15
in še zapisi v rubrikah Kotiček je vaš, Ne prezrite in Posveti, konference	16–24

Umril je Ilija Mrmak

Konec preteklega leta je umrl *prof. dr. Ilija Mrmak*, andragog in utemeljitelj poklicne pedagogike in andragogike na Slovenskem.

Na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Oddelku za pedagogiko, je začel delati leta 1975 kot profesor za predmeta Industrijska pedagogika in andragogika ter Metodika družbenopolitične vzgoje. Njegovo delo je posebej pomembno tudi za andragogiko, saj je prišel iz Beograda, ki je bil takrat močno središče razvoja andragoške misli. Dejavno se je vključil v razvoj teorije in prakse zlasti tistega izobraževanja odraslih, ki je bilo v funkciji dela. Na tem področju je uspešno uveljavil koncept pedagogike in andragogike kot komplementarnih ved. Izobraževanje za potrebe dela je tema njegovega najboljšejšega dela *Planiranje izobraževanja v OZD*, s katerim je zasnoval področje industrijske pedagogike in andragogike, ki se je kasneje preimenovala v poklicno pedagogiko in andragogiko. Je avtor devetih samostojnih knjižnih del, več kot 200 znanstvenih in strokovnih razprav ter drugih prispevkov v zbornikih in strokovnih revijah. Pokrival je različna pedagoška in andragoška področja, posebej pomemben pa je njegov prispevek k usklajevanju izobraževanja za potrebe dela z zahtevami, ki izhajajo iz humanističnega bistva posameznika in potrebe po njegovem vsestranskem osebnotnem razvoju v pogojih tehnološko razvite proizvodnje.

Že v osemdesetih letih je opozarjal na danes še posebej aktualne probleme podrejanja posameznika potrebam kapitala in razčlovečenja subjekta v pogojih potrošniške, interesom kapitala podrejene družbene realnosti. Izjemno pomembno je s tega vidika tudi njegovo vodenje projekta razvoja visokega šolstva na Centru za razvoj univerze, kjer je uspešno uveljavljal koncept avtonomije javne univerze, krepil njeno humanistično poslanstvo in zagovarjal njeno neodvisnost od pragmatičnih zahtev ekonomije.

O njegovem delu in pomenu priča tudi to, da je bil mentor šestim doktorandom, ki so danes pomembni nosilci pedagoške in andragoške misli v Sloveniji. Odprt je bil za različna strokovna področja in za teme, ki do takrat pri nas še niso bile obravnavane, s tem je širil področja raziskovanja in andragoške koncepte tudi preko do tedaj poznanih meja. S svojim pedagoškim delovanjem na Filozofski fakulteti je pomembno vplival na razvoj 16 generacij študentov, pri katerih je predvsem razvil konceptualno dosledno razmišljanje. Poudarjal je, da je to pogoj za razvoj kritične misli, ne glede na to, kateri filozofski smeri ali idejnemu toku pripada posameznik. Gradil je na podmenah najzlahtnejše humanistične tradicije evropske filozofije, ki ji je tuje vsako ideološko uokvirjanje, pri tem je sam ostajal nenehno zvest izvorni Marxovi misli in njegovi razlagi delovanja družbe in posameznika v njej.

Kako je razumel poslanstvo študija, morda najbolje priča navodilo njegovemu kolegu: »*Ni pomembno, kaj konkretno naučiš študenta, pomembno je, da iz njega narediš intelektualca.*« Tako je razumel in zagovarjal tudi potrebo po učenju, ki traja vse življenje, kar je tudi sam uresničeval v svojem osebtem življenju.

Prof. dr. Janko Muršak (janko.mursak@guest.arnes.si), Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za pedagogiko in andragogiko

Umril je Colin Titmus

V starosti 85 let je umrl sloviti britanski andragog *Colin John Titmus*, profesor na več univerzah v Angliji.

Colin Titmus je bil eden tistih znanih andragogov, ki se je s svojim delom trdno zapisal v zgodovino andragogike in izobraževanja odraslih. Svet ga bržkone najbolj pozna po njegovem enciklopedičnem delu *Lifelong Education for Adults : an International Handbook*, ki ne manjka v nobeni resni strokovni knjižnici s področja izobraževanja (odraslih) v svetu. Njegov opus obsega tudi številna druga pomembna dela. Naslovi kažejo, da se je teoretično ukvarjal s sistemi izobraževanja odraslih, ki jih je prikazoval primerjalno, pri tem pa je svojo pozornost pretežno namenjal zahodnoevropskim državam in visokošolskemu izobraževanju.

Titmus je dobro znan tudi v Sloveniji: sodeloval je v naši raziskavi *Znani andragogi o andragogiki* (1992), udeležil se je ljubljanske konference z naslovom *Premislek o izobraževanju odraslih in razvoju* (1993), Ljubljano pa je obiskal tudi ob drugih priložnostih, bodisi kot sodelavec v projektih (na primer Tempus) bodisi kot gost Oddelka za pedagogiko in andragogiko Filozofska fakultete. Z našo andragogiko je povezan tudi kot avtor Unescove trijezične *Terminologije izobraževanja odraslih*, ki smo jo pri nas prevedli in izdali v slovenščini.

Iz osebne stika s *Titmusom* naj poleg navedenega izpostavim dve vsebinsko zelo različni izkušnji. Ko sem ga poslušal na mednarodnem strokovnem posvetu leta 1979 v Kladnem pri Pragi (obravnavani so bili sistemi izobraževanja odraslih v Evropi), sem bil razočaran nad njegovo trditvijo, da izobraževanje odraslih sestavljajo tako različne dejavnosti, da ga tisti, ki v njih sodelujejo (bodisi izobraževalci bodisi učenci), ne morejo dojemati kot sistema, imenovanega izobraževanje odraslih. Toliko bolj pa sem bil navdušen nad njegovo vsebinsko povsem drugačno ugotovitvijo deset let kasneje. V enciklopediji *Lifelong Education for Adults* navaja, da je izobraževanje odraslih našlo praktično in teoretično neovrgljivo utemeljitev za svoj obstoj kot področja dejavnosti in tudi kot vede v družini vzgojnoizobraževalnih ved v konceptu vseživljenjskosti učenja. Načelo vseživljenjskosti izobraževanja je sprožilo potrebo po povezanosti vseh področij vzgojnoizobraževalnega sistema (vertikalno in horizontalno), kar je pospešilo idejo o izobraževanju odraslih kot koherentni celoti (po ciljih, obsegu, pomenu, potrebi po sistemski ureditvi itn.), povsem primerljivi z izobraževanjem otrok in mladine.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), ADS

DOMAČE NOVIČKE

Javno povabilo izobraževalnim organizacijam za sodelovanje v ekspertni zunanji evalvaciji v izobraževanju odraslih

Andragoški center Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport v letu 2013 načrtuje izpeljavo ekspertne zunanje evalvacije v organizacijah, ki izobražujejo odrasle.

V ta namen vabimo k sodelovanju **izobraževalne organizacije, ki bi želele prostovoljno sodelovati pri izpeljavi ekspertnih zunanjih evalvacij v izobraževanju odraslih**, da se najkasneje do **ponedeljka, 8. aprila 2013**, s pisno vlogo prijavite na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana, s pripisom »Ekspertna zunanja evalvacija v izobraževanju odraslih«. Prijavni obrazec je dostopen na spletnem naslovu http://kakovost.acs.si/ekspertna_zunanja_evalvacija.

Podrobnejše informacije o pogojih za prijavo na razpis si lahko ogledate [tukaj](#).

Dodatne informacije dobite pri *Alenki Jurič Rajh* (T: 01 5842 586, E: alenka.juric.rajh@acs.si) ali pri *dr. Tanji Možina* (T: 01 5842 577, E: tanja.mozina@acs.si).

dr. Tanja Možina (tanja.mozina@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Prvo spopolnjevanje strokovnih delavcev za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja

28. februarja smo na ACS izpeljali prvo spopolnjevanje strokovnih delavcev za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja. Delavnico z naslovom *Vrednotenje in razvijanje ključne kompetence učenje učenja (K-UU) in kompetence načrtovanje kariere (K-NK)* smo izpeljali v okviru naloge *Strokovna podpora za izvajanje pristopa vrednotenja neformalno pridobljenega znanja odraslih*, ki je del projekta [*Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2011 do 2014*](#). Projekt izvajamo v okviru *Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013*, razvojne prioritete *Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja* in prednostne usmeritve *Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja*.

Spopolnjevanja so se udeležili strokovni delavci iz organizacij, izbranih na *Javnem razpisu za sofinanciranje uvajanja modela ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih od 2012 do 2014 (MIZKŠ)*, ki so februarja končali temeljno usposabljanje.

Delavnico spopolnjevanja sta vodila *dr. Tatjana Ažman* in *Gregor Jenko*, avtorica in soavtor priročnikov [*Ugotavljanje in vrednotenje razvitosti kompetence učenje učenja*](#) (ACS, 2011) in [*Ugotavljanje, vrednotenje in razvijanje kompetence načrtovanje kariere*](#) (ACS, 2012).

Predstavila sta značilnosti obeh kompetenc, namene vrednotenja, razviti orodji za merjenje kompetenc – vprašalnika in oblikovanje povratne informacije o kompetencah kandidatom.

Urška Pavlič (urska.pavlic@acs.si), ACS

Program Razvoj učiteljeve poklicne poti – usposabljanje v drugem in tretjem modulu

Na Andragoškem centru Slovenije v mesecu marcu nadaljujemo usposabljanje v drugem modulu programa [*Razvoj učiteljeve poklicne poti*](#), v katerem se bodo udeleženci seznanili z ovirami kariernega razvoja, opravili razmislek o povezavi med osebno poklicnostjo in dosedanjo individualno karierno potjo ter o možnih ključnih spremembah. Poglobljeno bomo spregovorili o fenomenu izgorelosti tudi na pedagoškem področju. Temo nam bodo predstavili trije izkušeni zunanji strokovnjaki, vsak iz svojega zornega kota. Tisti, ki so morda zaznali razvoj kariere v neželjeni smeri oziroma imajo težave, se bodo seznanili z alternativnimi

možnostmi spreminjanja tega pomembnega področja življenja. Modul z naslovom *Poklicanost* bo trajal tri dni, in sicer 15., 18. in 19. marca 2013.

Vse, ki se drugega modula ne morete udeležiti, vas vabimo na **tretji modul**, ki ga bomo izpeljali **4., 5. in 16. aprila 2013**. Vsebinsko je usmerjen v vzdržno načrtovanje kariere in bolj zahtevni karierni razvoj. Pozornost bo namenjena odpiranju novih perspektiv posameznikom, ki so v kariernem razvoju prišli do platoja, in tistim, ki želijo svoje znanje prenašati svojim kolegom ali usmerjati karierni razvoj zaposlenih v izobraževalni ustanovi. Poglobljali bomo razumevanje osebnega poslanstva in vloge izobraževalca v humanističnem smislu, ocenili nove karierne izzive, novo vizijo poklicne poti, ki je usklajena z filozofijo vzdržnosti.

Udeležba na usposabljanju je brezplačna, ker izpeljavo finančno podpirata Evropska unija s sredstvi Evropskega socialnega sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Število mest je omejeno. Prijave pošljite na elektronski naslov karmen.rajar@acs.si ali po faksu 01 5842 550.

Usposabljanje v drugem in tretjem modulu programa *Razvoj učiteljeve poklicne poti*, bo potekalo v projektu ESS *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odrasli od 2011 do 2014* in aktivnosti *Usposabljanje in spopolnjevanje za andragoško delo*.

Karmen Rajar (karmen.rajar@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2013

Častno pokroviteljstvo UNESCA nad TVU 2013

Izvršni odbor [Slovenske nacionalne komisije za UNESCO](#) (SNKU) je na svoji prvi redni seji v petek, 25. januarja 2013, potrdil častno pokroviteljstvo SNKU nad Tednom vseživljenjskega učenja (TVU) v letih 2013 in 2014. S to odločitvijo smo se seznanili tudi člani SNKU na prvem plenarnem zasedanju, 20. februarja, s tem pa je bila dana zelena luč za uporabo logotipa SNKU na promocijskem

gradivu TVU 2013, in sicer na državni kot tudi na lokalni ravni.

Na sestanku predstavnikov ACS in SNKU, 28. februarja, smo se dogovorili tudi o drugih oblikah povezovanja. Tako bo med slovesnimi govorniki nacionalnega odprtja TVU 2013 predsednik SNKV, prof. dr. Radovan Stanislav Pejovnik, k sodelovanju v TVU bomo povabili šole, članice Unesco ASP mreže, in znanstvene odbore SNKU, ki letos obeležujejo *Mednarodno leto sodelovanja na področju voda* ([International Year of Water Cooperation](#)). UNESCO glasniki bodo nastopili na posameznih prizoriščih *Parade učenja*, tj. sedmih osrednjih festivalskih prireditvah TVU na lokalni ravni. Namestnik generalne sekretarke Urada za Unesco in predstavnik SNKU, Gašper Hrastelj, se je udeležil seje NO TVU in se podrobneje seznanil s projektom TVU, zato se bo zagotovo izoblikovala še kakšna priložnost združevanja moči pri širjenju zavesti o pomenu vseživljenjskega

učenja. Poleg omenjenega se je ACS obvezal, da bo s svojega delovnega področja prispeval pobude za srednjeročno strategijo SNKU 2014–2021, zato da bo izobraževanje odraslih in vseživljenjsko učenje še dejavneje zastopano med dejavnostmi te organizacije.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Sestal se je Nacionalni odbor za Teden vseživljenjskega učenja

4. marca 2013 smo se sestali [člani Nacionalnega odbora za Teden vseživljenjskega učenja](#) (NO TVU) in obravnavali ključne projektne dokumente. Potrdili smo obsežno [Analizo in poročilo o TVU 2012](#), ki si je z rekordnimi kazalniki uspeha pa tudi s številnimi kakovostnimi presežki zaslužil priznanje NO. V [letnem načrtu dejavnosti za TVU 2013](#) smo opredelili nekaj posebnosti letošnje izpeljave festivala učenja ter zaključili s potrditvijo dokumenta ob predpostavki, da se bo uresničeval v skladu z Letnim programom izobraževanja odraslih ter Letnega delovnega načrta ACS za leto 2013. V zvezi s sofinanciranjem TVU 2013 so člani NO TVU oblikovali pobudo pristojnemu ministrstvu, da sklepe o razmestitvi za koordinatorje ter razpis za izvajalce prireditev izpelje čim prej, najkasneje pa do 30. junija 2013, medtem ko naj bo rok za prijavo vsaj dva tedna po objavi razpisa. NO TVU je tudi obravnaval in sprejel predlog ACS, da nacionalno odprtje TVU 2013 izpelje Ljudska univerza Nova Gorica (LUNG), dolgoletni in uspešni tematski koordinator in izvajalec prireditev TVU. Pri organizaciji in izpeljavi odprtja bosta LUNG in ACS sodelovala v skladu z dogovorom, ki opredeljuje naloge in pristojnosti obeh partnerjev. Tokrat je za uvodni nagovor na nacionalnem odprtju spet na vrsti MIZKŠ, zato bo pobuda ministru dana prek Sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih. Člani NO TVU so se seznanili tudi z dejavnostmi projekta *Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014* v Sloveniji in se obvezali, da bodo po svojih najboljših močeh v dogovoru z ACS sodelovali pri izpeljavi *Parade učenja 2013* v sedmih slovenskih krajih.

Podrobnejši zapis in druga gradiva za sejo NO TVU najdete na [spletni strani TVU](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Sestala se je mreža koordinatorjev in izvajalcev TVU 2013

Eden izmed ključnih korakov do letošnje izpeljave TVU je tradicionalno srečanje mreže njegovih soustvarjalcev. Zanimanje zanj je bilo tokrat izjemno, saj se je 5. marca na ACS zbralo blizu 90 predstavnikov koordinatorjev in prirediteljev TVU (na fotografiji), med njimi tudi nekaj novincev.

Medtem ko je dan poprej NO TVU formalno potrdil poročilo prejšnje ter načrt naslednje izvedbe festivala učenja, so se na tem srečanju udeleženci z obojim seznanili, nato pa sodelovali pri oblikovanju konkretnih dogovorov in pobud. Živahno smo razpravljali o vodilnih temah TVU 2013 in se strinjali, da *Evropsko leto državljanov* in *Mednarodno leto sodelovanja na področju voda* ponujata široko okrilje za raznovrstne dogodke, da pa bi bile

dobrodošle konkretnije, jasne poante. Po drugi strani naj bi TVU skozi vodilne teme promoviral sporočila politike in stroke, zajeta v ključnih dokumentih (*Nacionalnem programu izobraževanja odraslih, Strategiji vseživljenjskosti učenja, Evropskem programu za učenje odraslih* ipd.) in dogodkih (*Letni posvet o izobraževanju odraslih*). Nekaj soglasja bo mogoče doseči že letos, na dober odziv pa je naletela tudi naša pobuda o sestanku ožje skupine (junija ali septembra letos), ki bo razmislila o nadaljnjem razvoju projekta TVU. Ta letos dosega svojo 'polnoletnost' in mu bo nekoliko 'stilske preobrazbe' zagotovo prijalo. Pobude bomo zbirali na novi podstrani *Pobude za razvoj TVU*. Zaradi ponudb udeležencev, delujočih na področju državljskih kompetenc in trajnostnega razvoja, da sodelujejo v TVU, smo se odločili, da obogatimo spletno stran tudi z rubriko *Borza TVU*, kjer bodo izvajalci dogodkov ponujali vsebine in iskali prizorišča, kjer bi jih lahko predstavili, in obratno.

Še o marsičem smo razpravljali, zato vas vabimo, da si preberete zapis sestanka in spremljajoča gradiva na [namenski spletni strani](#).

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

V TVU vpeljujemo Parado učenja – festival učenja na lokalni ravni

ACS je prvo Parado – tedaj smo jo poimenovali *Parada znanja* – izpeljal 20. oktobra 2005 ob 10. obletnici TVU. Odlikovale so jo predstavitve izvajalcev in koordinatorjev TVU na stojnicah in odru. Celodnevna prireditev, ki jo je bogatil zanimiv kulturni spored, je uživala podporo Mestne občine Ljubljana. Tedaj smo zaključili, da želimo dogodek, ki pritegne veliko število mimoidočih, ponoviti, a trajalo je dolgih osem let, da smo pridobili sredstva za ta namen. Prispevala jih je Evropska unija, lastni delež je primaknilo pristojno ministrstvo in *Parada učenja* je našla svoje mesto v širših prizadevanjih za uresničevanje prenovljenega *Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO)* v Sloveniji v obdobju 2012–2014. Slednje pomeni, da bomo nadgradili ozaveščanje vseh javnosti o pomenu vseživljenjskega učenja, ki že 18 let teče prek TVU, in izpostavili prednostna področja *EPUO*, med katerimi je ključno doseganje in spodbujanje nizko izobraženih in ranljivih ciljnih skupin.

Sedem koordinatorjev TVU je torej letos prevzelo nalogo, da v svojih krajih organizirajo enodnevno festivalsko prireditev, njej ob bok pa strokovni dogodek, katerega rezultat bo 'mini-manifest' v teh krajih. Ob strokovni in promocijski podpori ACS bodo *Parade učenja* zaživele v Novi Gorici (**10. maja**), Žalcu (**13. maja**), Slovenj Gradcu (**14. maja**), na Jesenicah (**15. maja**), v Novem mestu (**16. maja**), Murski Soboti (**17. maja**) in Radečah oziroma na Magolniku (**19. maja**). Vsaka lokacija bo imela svoje posebnosti pa tudi marsikaj skupnega. Z izhodišči celotnega projekta, *Parade učenja* in drugih dejavnosti (na primer video-produkcije) smo koordinatorje seznanili na sestanku 5. marca (na fotografiji), oni pa so prispevali svoje začetne zamisli o vsebinah in okoliščinah posamezne izvedbe. V roku enega meseca bodo pripravili podrobnejše programe, ti pa bodo dobivali vse jasnejšo podobo na [spletni strani Parade učenja](#), ki jo vzpostavljamo kot informativno-promocijsko podporo celotnemu dogajanju. Vabimo vas, da jo redno obiskujete in sledite njenemu napredku, predvsem pa načrtujete svojo udeležbo vsaj na eni od Parad.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

MEDNARODNO SODELOVANJE

Konferenca o financiranju izobraževanja odraslih v Bruslju

Z nekoliko zamude poročamo o konferenci o financiranju izobraževanja odraslih (*Adult Learning – spotlight on investment*), ki sta jo sredi decembra lani (12. in 13. december 2012) organizirala Direktorat za izobraževanje in kulturo (DG Education and Culture – DGEC) pri Evropski Komisiji in Cedefop.

Udeležence, bilo nas je blizu 160, sta pozdravila *Jan Truszczyński*, generalni direktor DGEC, in *Christian Lettmayr*, v. d. direktorja Cedefopa. Nagovorom so sledili plenarni prispevek *Giorgia Brunella*, profesorja na Univerzi v Padovi, z naslovom *Usposabljanje na delovnem mestu (Workplace training: facts, problems and policies)*, panelna razprava na temo *Zakaj vlagati v izobraževanje odraslih? (Why invest in adult learning?)* ter s podatki podkrepljena prispevka predstavnikov Cedefopa, *Patrycje Lipińska* ([pdf](#)) in *Giovannija Russa* ([pdf](#)), o financiranju ter koristih izobraževanja in usposabljanja odraslih v Evropi (*Financing and benefits of education and training for adults in Europe*).

Nadaljevanje je bilo organizirano v obliki delavnic, dvakrat po štiri, ki so se odvijale vzporedno, tako da se je vsak udeleženec lahko udeležil dveh. Izbirati je bilo mogoče med naslednjimi:

- Koristi usposabljanja za podjetja in posameznike,
- Izobraževanje odraslih, financirano iz javnih sredstev,
- Mnogovrstnost sistemov 'deljenih stroškov' (cost-sharing systems) – zasnove in cilji,
- Obdavčitve in spodbujanje vlaganj zasebnih sredstev v novejših članicah EU,
- Koristi učenja,
- Skladi, namenjeni usposabljanju,
- Plačani študijski dopusti in načini vračanja – ureditve in prakse,
- Subvencije in posojila – opolnomočanje (empowering) posameznikov.

Udeležil sem se delavnice o financiranju izobraževanja odraslih z javnimi sredstvi, na kateri je predstavnica Slovenije, *Ema Perme*, predstavila sistem javnega financiranja izobraževanja odraslih v Sloveniji (*Financing adult learning – country example: Slovenia*). Druga delavnica, v kateri sem sodeloval, je osvetljevala ureditev plačanih študijskih dopustov.

Na zaključnem plenarnem druženju so najprej predstavili vsebinska poročila o delu v delavnicah, sledila pa je vodena panelna razprava, tokrat o bodočih izzivih in potrebnih ukrepih (*Future challenges and necessary steps*). Konferenco je končal *Antonio Silva Mendes*, direktor direktorata B (Izobraževanje in usposabljanje).

Opise delavnic, nekatere prispevke in fotoutrinke si lahko ogledate na [konferenčni spletni strani](#).

Mag. Peter Beltram (peter.beltram@acs.si), ACS

Prvo letošnje srečanje nacionalnih koordinatorjev za EPUO

Lani smo večkrat poročali o živahni dejavnosti, ki jo je spodbudila zdaj združena *Enota za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih* pri Evropski komisiji z vzpostavitvijo mreže nacionalnih koordinatorjev za uresničevanje *Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO)*. Medtem smo v skoraj vseh državah članicah oblikovali projekte, na razpisu zanje pridobili denar in jeseni začeli z njihovim udejanjanjem. Slovenija se je prijavila s *Parado učenja*, video-produkcijo primerov dobre prakse in še marsičim (od sredine marca naprej predstavljeno na [spletni strani projekta](#)).

Z namenom, da preveri dejavnosti koordinatorjev in poteke naših projektov, nas je omenjena enota 6. marca sklicala v Bruslju. V prvem delu sestanka smo poročali o naših dejavnostih in vmesnih rezultatih, v središču razprave pa je bila vloga koordinatorja, ki naj bi bil nekakšna podaljšana roka Evropske komisije, vir informacij pa tudi pobudnik za povezovanja in razprave med raznovrstnimi deležniki na nacionalni in območni ravni. Pokazalo se je, da se danosti in razmere v državah članicah med seboj precej razlikujejo. Sloveniji, na primer, je v prid naša majhnost, dobra sistemska urejenost in povezanost izobraževanja odraslih, v večjih državah pa se nacionalni koordinatorji le stežka znajdejo in uveljavljajo. Razlika je tudi v tem, ali prihajajo iz ministrstev in je njihova prednost večja avtoriteta, slabost pa nepoznavanje prakse in stroke, in obratno.

V drugem delu sestanka nas je Komisija seznanila s sodobnimi trendi v izobraževanju odraslih v Evropi, z aktualnimi temami in dogodki ter s platformo, ki bo služila za našo medsebojno komunikacijo ter promocijo projektov in izdelkov. Prvo leto našega delovanja se bo končalo poleti, o uspešnosti vmesnih poročil bomo razpravljali v začetku novembra, decembra pa se bomo srečali na konferenci v Litvi, kar bo priložnost za predstavitev naši dosežkov.

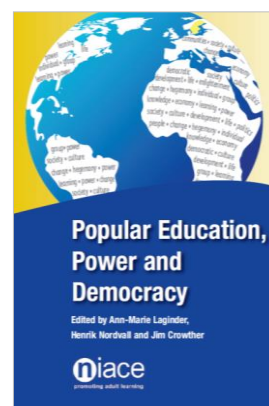
Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Popular Education, Power and Democracy

Nacionalni inštitut za izobraževanje odraslih (National Institute of Adult Continuing Education – NIACE) je pred kratkim izdal publikacijo z naslovom *Splošno izobraževanje, moč in demokracija (Popular Education, Power and Democracy)*, katere uredniki so *Ann-Marie Laginder, Henrik Nordvall in Jim Crowther*. V njej je predstavljena primerjava švedske tradicije vseživljenjskega učenja s politiko v Veliki Britaniji, ki se osredotoča na zaposljivost.

Publikacija vsebuje razmišljanja in analize o vplivu švedskega splošnega izobraževanja na politiko in družbo, zlasti njegov vpliv na razvoj družbenih gibanj in aktiviranje sprememb, vključno z ljudskimi visokimi šolami in demokratizacijo izobraževanja, splošnim izobraževanjem in globalnim gibanjem za pravičnost ter univerzalnim vseživljenjskim učenjem na Švedskem.

Pri nastajanju te publikacije so sodelovali številni strokovnjaki iz vodilnih univerz na Švedskem in strokovnjaki iz Velike Britanije, ZDA ter Japonske, ki so se osredotočili na pomen splošnega izobraževanja na mednarodni ravni. Med njimi so:

- *Kjell Rubenson* z Univerze Britanska Kolumbija (University of British Columbia), ki se ukvarja z vprašanjem vseživljenjskega učenja za vse v Evropi in vlogo splošnega izobraževanja v strategiji Evropske komisije;
- *Yukiko Sawano* z Univerze Srce Jezusovo (University of Sacred Heart) v Tokiu, ki preučuje vpliv skandinavskega splošnega izobraževanja v vseživljenjskem učenju na Japonskem;
- *Jim Crowther* z Univerze v Edinburgu (University of Edinburgh), ki ponuja razmislek o splošnem izobraževanju v Veliki Britaniji in na Švedskem s poudarkom na državi, javnem življenju in civilni družbi.

Vir: [spletna stran NIACE](#)

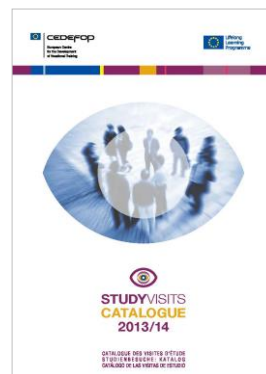
Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Study visits catalogue 2013/14

Konec januarja je bil na spletni strani Cedefopa objavljen *Katalog študijskih obiskov 2013/14* ([Study visits catalogue 2013/14](#)). V večjezični publikaciji (angleščina, francoščina, nemščina in španščina) so zajeti študijski obiski, ki bodo potekali med septembrom 2013 in junijem 2014. Namenjeni so izvajalcem izobraževanja in poklicnega usposabljanja, vodjem svetovalnih središč, osebam, ki so odgovorne za razvoj politik izobraževanja in poklicnega usposabljanja na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, direktorjem malih in srednje velikih podjetij, predstavnikom socialnih partnerjev (združenja, sindikati, gospodarska zbornica), raziskovalcem itd.

Študijski obiski so razdeljeni v naslednje tematske kategorije:

- Spodbujanje sodelovanja med trgom dela in izobraževanjem ter usposabljanjem,
- Izboljšanje začetnega in nadaljnega usposabljanja učiteljev, vzgojiteljev, izobraževalcev ter vodij usposabljanja,
- Orodja za promocijo priznavanja temeljnih zmožnosti v izobraževanju in usposabljanju,
- Promocija socialne vključenosti in enakosti med spoloma v izobraževanju in usposabljanju ter integracije migrantov,
- Razvijanje strategij za vseživljenjsko učenje in mobilnost.

Na nacionalni ravni program koordinirajo nacionalne agencije v sodelujočih državah, v Sloveniji je to Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja – CMEPIUS (W: <http://www.cmepius.si>, F: 01 6209 451), kontaktna oseba pa Katjuša Radinovič (T: 01 6209 460, E: katjusa.radinovic@cmepius.si).

Za študijske obiske, ki se bodo odvili od septembra 2013 do februarja 2014, se lahko prijavite do **28. marca 2013**, in za študijske obiske, ki potekajo od marca do junija 2014, pa je rok za oddajo prijave **15. oktober 2013**. Več informacij je objavljenih na [spletni strani študijskih obiskov](#).

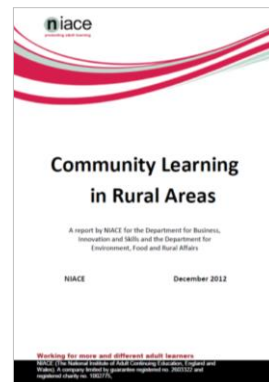
Vira: spletna stran Cedefop, [30. januar 2013](#) in [spletna stran študijskih obiskov](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Community learning in rural areas

Partnerstvo in sodelovanje lahko pomagata v boju proti splošnemu upadanju števila učencev na podeželju, dodatnim stroškom ponudbe učenja na podeželju ter pri dviganju kakovosti izobraževanja v podeželskih skupnostih. To je ena od ključnih ugotovitev v novem poročilu z naslovom *Skupnostno učenje na podeželju* ([Community learning in rural areas](#)), ki ga je po naročilu Ministrstva za gospodarstvo, inovacije in spretnosti (BIS) in Ministrstva za okolje, hrano in podeželje (Defra) objavil Nacionalni inštitut za izobraževanje odraslih (National Institute of Adult Continuing Education – NIACE).

Poročilo podaja številna priporočila za pomoč pri reševanju izzivov, s katerimi se soočajo ponudniki učenja na podeželju in mnogi prebivalci v podeželskih skupnostih, ki želijo sodelovati pri učenju.

V publikaciji je predstavljenih veliko primerov odličnega partnerskega sodelovanja, ki obravnavajo potrebe tistih, ki živijo in delajo na podeželju.

Vir: [spletna stran NIACE](#)

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Mednarodno omrežje organizatorjev tečajev GINCO

Grundtvigovo mednarodno omrežje organizatorjev tečajev (Grundtvig International Network of Course – GINCO) je evropsko omrežje, ki si prizadeva za stalni strokovni razvoj zaposlenih v izobraževanju odraslih. Da bi izboljšali kakovost usposabljanja v organizacijah in na tečajih za učitelje odraslih Grundtvig, v omrežju širijo strokovno znanje, oblikujejo in posredujejo razna gradiva, spodbujajo sodelovanje. Omrežje organizira mednarodne konference, spletne seminarje in tečaje o vidikih kakovosti in potrjevanja usposabljanja v organizacijah. GINCO podeljuje tudi *Nagrade za kakovost* (*Quality Award*) za tečaje Grundtvig.

Na spletni strani omrežja si lahko ogledate njihovo [knjižnico dokumentov](#), preberete [predstavitveno brošuro](#) ali pogledate 7-minutni video o [nagradi GINCO](#). Organizatorje tečajev Grundtvig najdete na [zemljevidu GINCO](#), [registrirate](#) pa se lahko kot organizator tečaja Grundtvig.

Ob koncu naj predstavimo še večstranski Grundtvigov projekt *GINCO Tools & Training*. Namenjen je izboljšanju kakovosti zagotavljanja in izpeljevanja mednarodnih tečajev stalnega strokovnega razvoja za

zaposlene v izobraževanju odraslih ter večji strokovnosti učiteljev in organizatorjev usposabljanja v organizacijah za osebe v izobraževanju odraslih.

Primarne ciljne skupine projekta so:

- izobraževalno osebje tečajev Grundtvig,
- organizatorji usposabljanja izobraževalcev odraslih v organizacijah,
- potencialni ponudniki tečajev Grundtvig ter ponudniki izobraževanja odraslih, ki morda želijo internacionalizirati ponudbo svojega usposabljanja na delovnem mestu,
- druge ciljne skupine, kot so: nacionalne agencije s področja vseživljenjskega učenja, oblikovalci izobraževalne politike na evropski, državnih in regionalnih ravneh.

Poleg mnogih učnih gradiv je najpomembnejši rezultat tega projekta modularen tečajni program za organizatorje tečajev Grundtvig z naslovom *Kako organizirati visokokakovostne tečaje Grundtvig (How to organise high quality Grundtvig courses)*. Projekt, ki temelji na izkušnjah partnerjev v pomembnih prejšnjih projektih, bo uporabil gradiva, nastala v teh projektih.

Vir: [spletna stran GINCO](#)

Priredil: Peter Monetti (peter.monetti@acs.si), ACS

Muzej v znakih

Racio Social – Zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih programov je v letih 2010–2011 izpeljal projekt Muzej v znakih, ki je bil financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada. Projekt je bil namenjen usposabljanju gluhih in naglušnih brezposelnih invalidov na področju dostopnosti kulture. Omogočil je, da so se brezposelni gluhi in naglušni usposobili za vodnike po najzahtevnejših lokacijah nekdanjega antičnega mesta na tleh današnje Ljubljane.

Najprej so prepoznali tiste brezposelne gluhe in naglušne osebe, ki bi bile primerne za vključitev v program usposabljanja. Med njimi so izbrali pet posameznikov, ki so se v projekt vključili od začetka do konca. Dejavno so sodelovali pri pripravi in izvedbi programa usposabljanja, pri instalaciji končnega produkta (na fotografiji) in evalvaciji njegove uporabe. Projekt je bil zasnovan po principu učenje z delom, gluhi in naglušni pa so imeli eno od redkih priložnosti usposabljanja za področje multimedije. Trije so se že zaposlili.

V trinajstih društvih gluhih in naglušnih Slovenije so tekle predstavitvene delavnice avdiovideo vodnikov za člane, s čimer so jih informirali o možnosti obiskovanja muzeja, prilagojenega gluhim in naglušnim osebam. Hkrati so izdali tudi zgibanke o projektu s koristnimi informacijami ter praktični priročnik oziroma smernice, namenjene muzejem kot pomoč pri pripravi projektne zasnove razstav, ki bi bile dostopne gluhim in naglušnim invalidom.

[Video o projektu](#) si lahko ogledate na spletni strani [Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije](#).

Vir: Kohezijski e-kotiček, februar 2013

Povzela: Ajda Turk (ajda.turk@acs.si), zunanja sodelavka ACS

Izšla je februarska številka glasila VETAlert

V [februarski številki](#) glasila VETAlert lahko dostopamo do štirih Cedefopovih publikacij, objavljena pa so tudi poročila držav o poklicnem izobraževanju in usposabljanju v Evropi (VET in Europe – country reports) za Ciper, Češko, Dansko, Estonijo, Nemčijo, Nizozemsko, Španijo in Švedsko. Dostopate lahko do trinajstih publikacij, ki so jih izdali Evropska komisija, Evropski parlament in nekateri uradi na evropski ravni.

Objavljene so najnovejše publikacije in dokumenti o štirih temah, ki so zastopane v vsaki številki:

- prepoznavanje potreb po strokovni usposobljenosti (med 24 dokumenti je naveden tudi *Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami*),
- razumevanje kvalifikacij (34 publikacij, med katerimi navajajo tudi slovenski dokument z naslovom *Vzajemno priznavanje poklicnih kvalifikacij znanja v višjem strokovnem izobraževanju*),
- analiza politik izobraževanja (med 42 dokumenti sta objavljena tudi *Pravilnik o priznavanju predhodno pridobljenega* in *Razvrstitev kategorij slovenskega sistema izobraževanja v kategorije po ISCED 1997*) in
- usposabljanja ter razvoj vseživljenjskega učenja (23 dokumentov).

V zadnji rubriki (Druge publikacije) je navedenih še 14 naslovov.

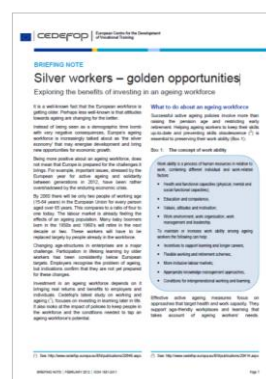
Vir: sporočilo naročnikom VETAlert, 15. februar 2013

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Starejši delavci, dragocena priložnost za podjetja

Evropski center za razvoj poklicnega izobraževanja in usposabljanja (European Centre for the Development of Vocational Training – [CEDEFOP](#)) je v pisni informaciji (Briefing note: [Silver workers – golden opportunities](#)) predstavil trenutni izziv, kako starajoče delavce v podjetjih sprejemati kot dragoceno priložnost. Delodajalci priznavajo problem staranja delovne sile, vendar pa podatki potrjujejo, da še niso pripravljeni na spremembe. Pomembni so:

- preventivni programi, ki spodbujajo telesno, duševno in socialno zdravje starajočih se zaposlenih in s tem sposobnost za delo;
- prijazna delovna mesta, kjer spodbujajo učenje med generacijami, kar prinaša podjetjem številne koristi (ohranjajo se znanja in organizacijske izkušnje, večja se pripadnost posameznikov različnih generacij, starejši prenašajo strokovno znanje na mlajše generacije, mladi pa svoje poznavanje novih tehnologij na starejše delavce ipd.);
- premagovanje ovir za učenje v kasnejšem življenjskem obdobju.

Vir: spletna stran Cedefopa, [21. februar 2013](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Portal VideoLectures.net je prejel nagrado WSIS +10 Global Champions

Portal [VideoLectures.net](#) je konec februarja v Parizu prejel nagrado v okviru pobude Združenih narodov in Unesca *WSIS +10 Global Champions*. Ob desetletnici podeljevanja nagrad *World Summit Award – WSA* je 48-članska strokovna žirija ovrednotila vseh 200 nagrajencev zadnjih desetih let in izbrala [osem najboljših](#) (na fotografiji). V kategoriji *e-Znanost in tehnologija* je zmagal portal VideoLectures.net Instituta Jožef Stefan.

Zametki evropsko nagrajenega portala segajo v leto 2002, v desetih letih pa se je razrasel v največji svetovni portal za prenos znanja in znanstvenih dosežkov akademskemu in poslovnemu svetu. Deluje kot spletna video knjižnica. Njen namen je dostop do znanstvenih predavanj uglednih strokovnjakov, znanstvenikov, raziskovalcev in akademikov (trenutno 10.763 avtorjev) na različnih dogodkih (konferencah, poletnih šolah, delavnicah, predavanjih na različnih univerzah). Trenutno video knjižnica vključuje 16.442 videoposnetkov. Portal je namenjen spodbujanju znanosti, izmenjavi idej in spodbujanju izmenjave znanja z zagotavljanjem visokokakovostnih vsebin. Vsa predavanja, spremni dokumenti, informacije in povezave so sistematično zbrani in razvrščeni, tako da nagovarjajo tudi širšo javnost.

Vira: <http://videlectures.net>, <http://www.wsis-award.org>

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Izšla je posebna številka revije Adults learning

Učenje odraslih (Adults learning) je serijska publikacija, ki jo izdaja angleško-velški Nacionalni inštitut za izobraževanje odraslih (National Institute for Continuing Adult Education – [NIACE](#)). Namenjena je praktikom in oblikovalcem politik izobraževanja odraslih.

V februarju je izšla [posebna številka](#) omenjene revije, ki raziskuje krizo povpraševanja tako po rednem visokošolskem izobraževanju kot po tistem ob delu. Kljub povečani upravičenosti do posojil za študente ob delu v letu 2012 vpis le-teh nazaduje, vpis rednih študentov pa celo strmo upada. V reviji so podani odzivi vodilnih predstavnikov NIACE in ključnih deležnikov s tega področja, ki s tem

Vir: [spletna stran SiNAPSA](#)

Povzela: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

KOTIČEK JE VAŠ

Pripovedovanje zgodb kot metoda učenja

Moja zgodba ([MyStory](#)) je medgeneracijski projekt, v katerem se je Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) v letu 2011 pridružila evropskem partnerstvu. Naš namen je, da bi ustvarili medgeneracijsko učno okolje, prilagojeno novim učnim oblikam, ki se bo 'spopadlo' s socialno izključenimi starejšimi in zmanjšalo prepad med generacijami.

S partnerji na Finskem, v Litvi, Romuniji in Veliki Britaniji smo iskali starejše ljudi, ki bi bili pripravljeni deliti svoje življenjske zgodbe. Mlajši udeleženci so snemali, zapisovali in digitalno obdelali zgodbe ter jih objavili v spletni galeriji zgodb. Na projektni spletni strani, kjer si jih bo mogoče ogledati, bodo obiskovalci lahko spoznali tako pripovedovalce kot zbiralce zgodb iz sodelujočih držav.

Zvezi društev upokojencev Slovenije se je pridružil KUD France Prešeren iz Ljubljane, ki zagotavlja sodelovanje mladih v projektu. Slovenske zgodbe, ki segajo v čas druge svetovne vojne in razkrivajo presunljive podrobnosti iz vsakdanjega življenja, so z nami delili štirje pripovedovalci (na fotografiji Milan Pavliha pripoveduje Veroniki Hani Grubič), zbrali pa sta jih Veronika Hana Grubič in Maja Mesojedec.

V projektu se letos pričinja druga faza, ki smo jo poimenovali *Moja prva izkušnja z internetom* in je priložnost za neformalno učenje. V Celju bo Pokrajinska zveza društev upokojencev izpeljala usposabljanje za starejše. Mlajši udeleženci se bodo preizkusili kot učitelji-prostovoljci. Starejše bodo učili osnov dela z računalnikom in jih naučili, kako dostopati do svojih objavljenih zgodb.

Udeleženci projekta bodo imeli priložnost tudi za mednarodno sodelovanje, saj se bodo **aprila 2013** v Ljubljani mudili projektni partnerji.

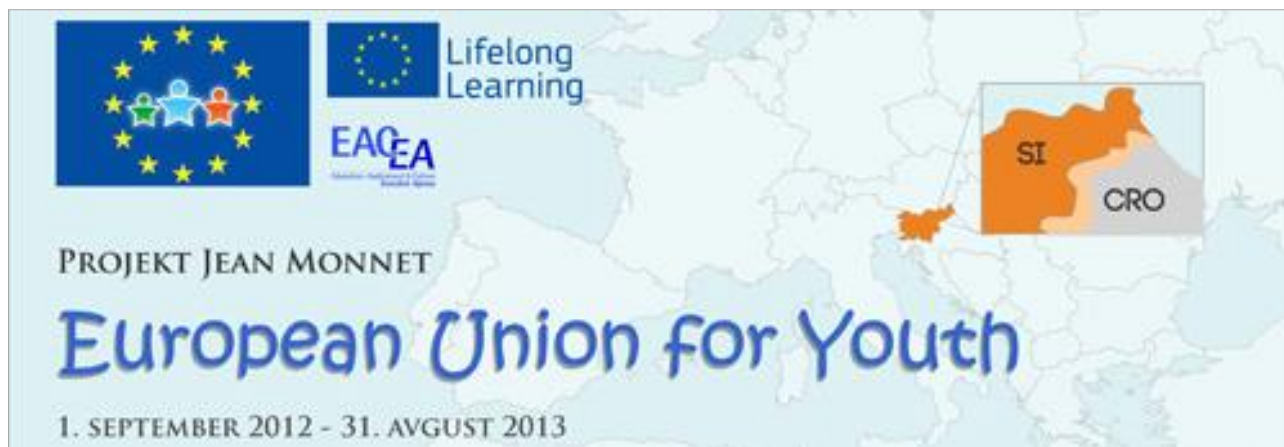
Več informacij o projektu lahko dobite pri vodji projekta, *Mimici Kidrič* (E: mimicakidric@gmail.com), in koordinatorici projekta, *Alenki Ogrin* (T: 01 5155 2 41, E: alenka.ogrin@zdus-zveza.si).

Dijana Lukić (dijana.lukic@zdus-zveza.si), Zveza društev upokojencev Slovenije

Višja strokovna šola Šolski center Kranj sodeluje v projektu EUforYOUth

Ekonomsko-poslovna fakulteta (EPF) Univerze v Mariboru je septembra lani začela z enoletnim projektom *Evropska unija za mlade* ([European Union for Youth](#) – EU4YOUth). Projekt sofinancira Evropska komisija s programom *Vseživljenjsko učenje*, podprogram *Jean Monnet*. Namen projekta, v katerega je vključenih 26 osnovnih, srednjih in višjih šol iz Slovenije in obmejne Hrvaške, je širiti znanje o Evropski uniji kot o širšem življenjskem, študijskem in zaposlitvenem prostoru med mladimi.

Na Višji strokovni šoli Šolskega centra Kranj smo se v projekt vključili z rednimi in izrednimi študenti, in sicer zato, ker želimo razširiti znanje o regionalnih in evropskih povezavah, širiti priložnosti za učenje, delo in življenje v Evropski uniji, predvsem pa zato, ker verjamemo v ideje o odprtosti družbe in sožitje različnosti.

V projektu bo izpeljanih več delavnic za mlade ter seminarji in konferenca za učitelje. Predavatelji EPF bodo pripravili gradivo o Evropski uniji in ga sodelujočim v projektu predstavili **27. marca 2013**. Za študente višjih šol bodo pripravili dve delavnici, in sicer *Evropska unija za študente* ter *Kako komunicirati v okolju različnih evropskih kultur*.

Predavatelji sodelujočih šol bomo prejeli brezplačno gradivo in ga umestili v predmete, ki jih poučujemo. Oblikovali bomo pedagoške vsebine (elektronske in klasične didaktične materiale) in jih izpeljali, v **maju 2013** pa svoje dejavnosti predstavili na zaključni konferenci projekta. Predvidena izdaja zbornika s članki bo vsekakor spodbuda za vse učitelje, da bi vsebine o Evropski uniji bolj pogumno vključevali v svoje pedagoško delo.

Mag. Lidija Grmek Zupanc (lidija.grmek@guest.arnes.si), Šolski center Kranj, Višja strokovna šola

Utrinki z medgeneracijske delavnice v Wroclawu na Poljskem

V letu 2012 smo obeležili 70 let od nacističnega pogroma proti Judom, zato je evropski program Grundtvig razpisal delavnico medgeneracijskega dialoga z naslovom *Povedal vam bom zgodbo*. V medkulturnem centru Fundacije Edite Stein (Edith Stein, razglašena za zavetnico Evrope, je leta 1942 umrla v plinski celici koncentracijskem taborišču Auschwitz) so udeleženci delavnice med 5. in 9. oktobrom 2012 našli prijetno okolje za ustvarjanje in pripovedovanje zgodb iz lastnega ter tujega življenja. Delavnice se je udeležilo

štirinajst odraslih, in sicer predstavnikov starejše (50+) in mlajše generacije, ki niso vključeni v formalno izobraževanje. Glavni cilj srečanja so bile ustvarjalne dejavnosti, pretežno likovne, osredotočene na pripovedovanje zgodb (na fotografiji ena od udeleženk s svojim izdelkom), s čimer so udeleženci spoznali različne kulture, ob tem pa razpravljali o temah, kot so strpnost, identiteta, zgodovina in dialog med različnimi kulturami. Udeleženci iz različnih evropskih držav so tako dobili priložnost, da so se med seboj bolje spoznali in se sporazumevali v angleščini.

V nadaljevanju si preberite o [zanimivi izkušnji](#) Ljudmile Marte Schmid Šemerl, Slovenke, ki že vrsto let živi v Baslu (Švica). Nekaj več informacij o delavnici pa je na voljo na spletni strani <http://iwilltellyouastory-project.blogspot.com>.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

O posvetu g.i.z. o priložnostnem učenju

Združenje izobraževalnih inštitucij, g.i.z. je zadnji dan januarja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani organiziralo posvet z naslovom *Priložnostno učenje – učenje za vse in vsakogar, kjer koli in kadar koli*. Na strokovnem dogodku smo želeli izmenjati poglede o priložnostnem učenju in s tem narediti korak naprej pri vpeljevanju kulture priložnostnega učenja v slovenski prostor, uveljavljanju pomena priložnostnega učenja pri gradnji znanja, veščin, zmožnosti in talentov, pa tudi razmisleku o vrednotenju priložnostnega učenja in o njegovi vključitvi v sistem formalnega in neformalnega učenja. Da bi ta namen dosegli, smo povabili strokovnjake iz akademske sfere in predstavnike organizacij, ki bolj ali manj ozaveščeno uspešno spodbujajo priložnostno učenje: *prof. dr. Josta Reischmanna* (Bamberg University, Nemčija), *dr. Nevenko Bogataj* (ACS, na fotografiji), *dr. Marion Fields* (OK Study Centre, Helsinki, Finska) in *izr. prof. dr. Dejana Hozjana* (Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta).

Interaktivnemu delu posveta, kjer so predavatelji odgovarjali na vprašanja udeležencev, so sledile predstavitve dobre prakse (Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenska filantropija, Zavod Y s projektom medgeneracijskega računalniškega opismenjevanja starejših Simbioza, Glotta Nova z evropskim projektom EASY).

Posvet smo končali z intenzivno vodeno diskusijo o štirih izbranih vprašanjih:

- meje in priložnosti priložnostnega učenja,
- terminološke nejasnosti,
- možnosti priznavanja rezultatov priložnostnega učenja ter
- priložnostno učenje v izobraževalnih ustanovah, podjetjih in drugih organizacijah.

Vabimo vas, da preberete tudi [daljši članek](#) o dogajanju na posvetu.

Ajda Erjavec Bartolj (ajdaerjavec@gmail.com), zunanja sodelavka Združenja izobraževalnih inštitucij, g.i.z.

Strokovni regijski posvet ISIO o svetovalnem delu in možnostih izobraževanja oseb s težavami v duševnem zdravju

V procesu svetovanja in podpore odraslim pri odločanju za izobraževanje ter pri izobraževanju in učenju posvečamo v [središčih ISIO](#) posebno pozornost ranljivim ciljnim skupinam. Prav zato je [Svetovalno središče Postojna](#) v februarju izpeljalo strokovni posvet z naslovom *Svetovalno delo in možnosti izobraževanja za osebe s težavami v duševnem zdravju*. Namenilo ga je osebam s težavami v duševnem zdravju. Gre za skupino, ki zaradi različnih ekonomskih in družbenih pritiskov v zadnjih letih vse hitreje narašča. Strokovnjakinje društva Šent in združenja Šentprima, ki so posvet obogatile s svojimi predavanji, so večkrat poudarile, da ni na duševne bolezni imun prav nihče in da lahko vsakdo izmed nas že jutri postane del omenjene ranljive skupine. Kljub temu ostaja ta problematika večinoma prezrta in odrinjena ob rob.

Poglavitne ugotovitve posveta poudarjajo pomen povezovanja svetovalnih subjektov in služb v lokalni skupnosti, saj prav male mreže omogočajo učinkovito podporno dejavnost po meri človeka in ustvarjajo male premike, ki lahko postopoma vodijo do pomembnih sprememb v togih sistemih. Veliko oviro pomenijo finančne omejitve, ki tudi tej ciljni skupini pogosto preprečujejo pot do pridobivanja znanja, veščin in spretnosti za učinkovitejšo uveljavljanje v osebem življenju ali na trgu dela. Dejavnosti, kot so program socialne vključenosti, psihosocialne, zaposlitvene in psihiatrične rehabilitacije, so uporabnikom v veliko pomoč. O tem smo se lahko prepričali tudi na primeru dobre prakse. Ta je potrdil učinkovitost sodelovanja svetovalk Šenta in Šentprime, saj smo spoznali primer uporabnice, ki jo je lastna dejavnost in podpora strokovnih delavk pripeljala do uresničitve pomembnega osebnega cilja – zaposlitve.

Erika Švara (erika.svara@zavod-znanje.si), Svetovalno središče ISIO Postojna

NE PREZRITE

Univerza za tretje življenjsko obdobje napoveduje

V dvorani društva na Poljanski 6 v Ljubljani bo **27. marca 2013** od 10. do 11.30 predavanje *Neve Železnik* o demenci. Obenem bo predavateljica spregovorila tudi o svoji knjigi *Adijo, jaz grem domov*. Posvetila jo je svoji mami, ki je zbolela za demenco. To je ena prvih knjig o tej bolezni možganov pri nas in bo v pomoč vsem

tistim, ki imajo svojca s to težko boleznijo.

Meta Žgur (meta.zgur@univerzatri.si), Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Bliža se prijavni rok za akcijo Grundtvig asistenti

Akcija Grundtvig asistenti omogoča posamezniku, ki je vključen oziroma se bo vključil v izobraževanje odraslih (formalno, neformalno ali priložnostno), da preživi obdobje od 13 do 45 tednov kot Grundtvig asistent v organizaciji za izobraževanje odraslih v evropski državi, ki sodeluje v programu Vseživljenjsko učenje (VŽU), vendar to ni država, v kateri živi ali dela.

Glede na določen profil lahko asistent:

- prevzame pretežno pomožne vloge v gostiteljski organizaciji,
- pomaga pri različnih dejavnostih vodenja,
- prevzame polno odgovornost za enega ali več programov ali za določen vidik vodenja gostiteljske organizacije (takšni primeri so znani kor Strokovno asistentstvo).

Prijavo lahko odda:

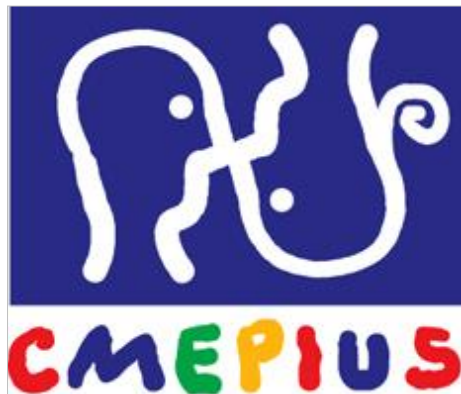
- študent, ki je končal vsaj dve leti študija, ki vodi do izobrazbe ali enakovredne kvalifikacije v izobraževanju odraslih/andragogiki, ali se je vpisal v magistrski študij na tem področju,
- posameznik, ki je nezaposlen in izkaže namero, da se bo v prihodnosti vključil v izobraževanje odraslih,
- prostovoljec in posameznik, ki želi začeti ali se ponovno vrača na poklicno pot v izobraževanju odraslih,
- posameznik, ki je že zaposlen v izobraževanju odraslih.

Rok za oddajo prijav je 28. marec 2013.

Razpisno dokumentacijo, Nacionalna pravila za prijavitelje in prijavnico najdete na spletni strani [Razpis podprograma Grundtvig 2013](#), več informacij o akciji pa najdete na [spletni strani Grundtvig Asistenti](#).

Aljoša Belcijan (aljosa.belcijan@cmepius.si), CMEPIUS

Prijavni rok za akcijo Grundtvig Projekti prostovoljnega dela starejših je 28. marec

Akcija [Projekti prostovoljnega dela starejših](#) podpira dvostransko mednarodno partnerstvo in izmenjave starejših prostovoljcev, starih 50 ali več let. Projekti prostovoljnega dela starejših morajo vključevati dve organizaciji, t.j. eno iz vsake od dveh držav, ki sodelujejo v programu *Vseživljenjsko učenje*. Ena od teh držav mora biti članica EU. Od vsake organizacije se pričakuje, da bo poslala in gostila najmanj 2 in največ 6 prostovoljcev za čas trajanja projekta (2 leti). Prostovoljci lahko potujejo v skupini ali posamično. Prostovoljno delo mora potekati v enem neprekinjenem obdobju od 3 do 8 tednov.

Prijavo lahko oddajo organizacije, ki imajo status pravne osebe, dejavnosti prostovoljnega dela pa so nepridobitne. Prostovoljci se za mobilnost lahko prijavijo pri organizaciji, ki sodeluje v Grundtvig projektu za prostovoljno delo starejših.

Rok za oddajo prijav je **28. marec 2013**.

Več o akciji najdete na spletni strani: <http://www.cmepius.si/vzu/grundtvig/give.aspx>, razpisna dokumentacija, nacionalna pravila za prijavitelje in prijavnica pa so objavljeni na spletni strani: <http://www.cmepius.si/razpisi/gru13.aspx>.

Vira: [spletna stran Cmepius](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Razpis za EAEA Grundtvig nagrado

Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (European Association for Adult Education – EAEA) vsako leto nagradi inovativnost in odličnost v izobraževanju odraslih z nagradami Grundtvig (*EAEA Grundtvig Award*). Z njimi želijo predstaviti rezultate projektov, ki ustvarjajo nove ideje, partnerstva in metodologije ter novo razumevanje načinov sodelovanja v IO.

V letu 2013 združenje išče projekte, ki obravnavajo dejavno državljanstvo in meddržavno solidarnost. Letošnje Evropsko leto državljanov služi kot osnova za spodbujanje in razpravo o državljanski vzgoji in dejavnem državljanstvu.

Rok za oddajo prijav za nagrade Grundtvig je **7. april 2013**. Več informacij o nagradi najdete [spletni strani EAEA](#).

Nagrade bodo podelili na generalni skupščini EAEA, ki bo **6. in 7. junija 2013** v Leicesteru v Veliki Britaniji.

Vir: <http://www.eaea.org/grundtvig>

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

EAEA vabi k sodelovanju v evropski anketi

Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (European Association for the Education of Adults – [EAEA](#)) je v letu 2013 začelo z delom v novem projektu ARALE ([Awareness Raising for Adult Education](#)). Iz vse Evrope nameravajo zbrati primere dejavnosti, namenjenih ozaveščanju najširše javnosti, specifičnih ciljnih skupin in politikov o pomenu izobraževanja odraslih in zagovorništva na tem področju. Na ta način želijo pridobiti boljše informacije in 'know-how' o tovrstnih dejavnostih zato da bodo lažje organizirali in izpeljevali podobne

dejavnosti z vidika civilne družbe. Namen projekta je tudi priprava orodij, ki bi omogočala pripravo uspešnih ozaveščevalnih akcij v izobraževanju odraslih, tako da bodo analizirali skupne poteze zbranih primerov in ugotavljali, kateri pristopi so ključni za uspeh.

V fazi zbiranja primerov dobre prakse so vzpostavili [spletni vprašalnik](#) in prosijo, da se jim javi čim več ustanov, nevladnih organizacij, društev in drugih, ki imajo izkušnje s to dejavnostjo. Andragoški center je prijavil projekta *Teden vseživljenjskega učenja* in *Zgledi vlečejo*, zanimajo pa jih tudi dejavnosti na lokalni ravni, zato vam predlagamo, da vprašalnik izpolnite z vašimi izkušnjami.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

POSVETI, KONFERENCE

2. mednarodni festival znanja in kulture starejših

Nova Gorica, Slovenija, 25. april 2013

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, nacionalna mreža 45 univerz za tretje življenjsko obdobje, pripravlja 2. mednarodni festival znanja in kulture starejših z naslovom *Primorska skozi čas*. Poudarek festivala je učenje in ustvarjanje starejših na področju zgodovine, umetnosti, ljudskega izročila, glasbe in književnosti *primorske regije*. Namenjen je predstavitvi vrednih dosežkov starejših študentov slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje in sorodnih obmejnih italijanskih organizacij na področju izobraževanja in kulture (Gorica, Krmin). Gostiteljica in soorganizatorica festivala je Univerza za tretje življenjsko obdobje Nova Gorica, sodelujejo pa še univerze za tretje življenjsko obdobje iz Pirana, Sežane, Ilirske Bistrice in Ljubljane. Festival se bo odvijal v Kulturnem domu Nova Gorica, Bevkov trg 4, z začetkom ob 10.00 uri.

European InfoNet Adult Education – Annual Conference (Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih – letna konferenca)

Talin, Estonija, 16. do 19. april 2013

Letna konferenca bo namenjena usposabljanju novih dopisnikov. Delo bo teklo v osmih delavnicah, namenjenih uredniškemu delu na področju znanosti in raziskav, skrbi za kakovost, urednikovanju spletnih strani InfoNet, notranjemu in zunanjemu mreženju, novi spletni reviji, trženju in promociji in še čemu. V zaključnem plenarnem delu bodo udeleženci predstavili rezultate delavnic in sprejeli dogovore o nadaljnjem delu v projektu.

OCWC Global Conference 2013: Learning beyond Borders – Delivering Quality Education to Fingertips

(Učenje prek meja – zagotavljanje kakovostnega izobraževanja na doseg roke)

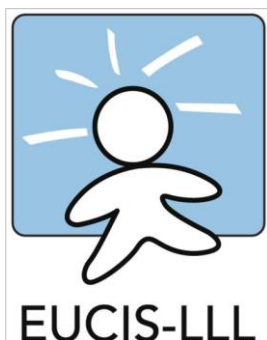
Bali, Indonezija, 8. do 10. maj 2013

OCWC Global 2013
Bali, Indonesia
May 8-10

Konferenco organizira [OpenCourseWare Consortium](#) v sodelovanju z indonezijsko organizacijo APTIKOM. Na letošnji konferenci bodo govorili o globalnih razsežnostih gibanja za odprto izobraževanje, najnovejših trendih in prihodnjih usmeritvah. Podrobnejše informacije so na voljo [tukaj](#).

Lifelong Learning and active citizenship: the missing links (Vseživljenjsko učenje in dejavno državljanstvo: manjkajoče povezave)

Vilna, Litva, 14. maj 2013

Več informacij o konferenci, ki jo v Evropskem letu državljanov 2013 pripravlja Evropska platforma civilne družbe za vseživljenjsko učenje (The European Civil Society Platform on Lifelong Learning – EUCIS-LLL), bo v kratkem objavljenih na [njihovi spletni strani](#).

International Conference on Education and New Developments (Mednarodna konferenca o novih dognanjih v izobraževanju)

Lizbona, Portugalska, 1. do 3. junij 2013

V predstavitev iz različnih držav in kultur bo predstavljen razvoj raziskovalnih metod, povezanih s poučevanjem, učenjem in aplikacijami v izobraževanju dandanes. Več o konferenci najdete na [konferenčni spletni strani](#).

6th Annual International Conference on e-Learning in the Workplace (ICELW 2013) (Šesta letna mednarodna konferenca o e-izobraževanju na delovnem mestu)

New York, ZDA, 12. do 14. junij 2013

Konferenco ICELW bo gostila Columbian University. Cilj sodelujočih raziskovalcev in strokovnjakov, ki prihajajo iz univerz in podjetij iz vsega sveta, bo izboljšati spletno učenje v delovnem okolju. Podrobnejše informacije so objavljene na [spletni strani ICELW](#).

IADIS International Conference: e-Learning 2013
(IADISova mednarodna konferenca o e-izobraževanju 2013)
Praga, Češka, 23. do 26. julij 2013

Mednarodno združenje za razvoj informacijske družbe ([International Association for Development of the Information Society – IADIS](#)) organizira konferenco z namenom osvetliti najpomembnejše vidike e-izobraževanja/učenja. Zajeta bodo področja: organizacijska strategija in administrativna vprašanja, tehnologija, razvoj študijskih programov, oblikovanje navodil, podajanje e-učenja, raziskovalne metode in pristopi, e-veščine in e-pismenost. Podrobnejše informacije so objavljene na [konferenčni spletni strani](#).

25th ICDE World Conference: New Strategies for Global Open, Flexible and Distance Learning
(25. konferenca ICDE: Nove strategije za globalno odprto učenje, prožno učenje in študij na daljavo)
Tianjin, Kitajska, 16. do 18. oktober 2013

30. aprila se bo iztekel rok za oddajo povzetkov za 25. konferenco Mednarodnega sveta za odprto izobraževanje in študij na daljavo (International Council for Open and Distance Education – ICDE). Več informacij je objavljenih na [konferenčni spletni strani](#).

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Izvršna urednica: Nevenka Kocijančič (T: 01 5842 595, E: nevenka.kocijancic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS; dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagamajster | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Računalniška postavitev: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.